

tilsvaret 0, og kreditfordelen bortfalder dermed helt. Det vil være ugørligt at etablere et system, hvorefter hver enkelt virksomhed fra sine aftagere i alt modtager et beløb i udgående afgift, der netop svarer til den indgående afgift, som virksomheden i en periode har betalt til sine leverandører. Derimod vil det være muligt for et erhverv som landbruget at etablere en ordning, der reducerer den udgående afgift således, at den ud fra en gennemsnitsbetragtning vil komme til at svare til den indgående afgift for erhvervets virksomheder. Herved vil erhvervet ud fra en helhedsbetragtning hverken få kreditmæssige fordele eller likviditetsmæssige ulemper af merværdiafgiften.

En sådan reduktion af den udgående afgift for landbrugets virksomheder kan gennemføres ved en regel, hvorefter afsætningen fra landbrugsvirksomheder til næste registrerede omsætningsled ikke beskattes med lovens almindelige afgiftssats, men med en lavere sats. Det understreges, at det, der kan blive tale om, ikke er en almindelig reduktion af afgiftssatsen for fødevarer i alle omsætningsled, idet en sådan satsdifferentiering ikke kan styres af detailhandelen. Ved afsætningen fra det efter landbrugsvirksomheden følgende omsætningsled (mejerier, slagterier m. fl.) og senere omsætningsled skal afgiften opkræves efter normalsatsen.

For det første omsætningsled efter landbruget bliver virkningen af afgiftsreduktionen, at den indgående afgift bliver mindre og — da normalsatsen anvendes på salget — afgiftstilsvaret større. Man kan udtrykke det således, at landbruget ved ordningen blot får dækning for den indgående afgift, og at beskatningen af landbrugets værditilvækst flyttes fra landbruget over til det næste led og herfra indbetales til staten efter de almindelige regler — d. v. s. kvartalsangivelse med 20 dages indbetalingsfrist. Dette led får en vis kreditmæssig fordel fremfor andre virksomheder, fordi den indgående afgift bliver lavere; men dette påvirker ikke provenuet.

4. Det er som nævnt kun ved landbrugets afsætning til næste registrerede omsætningsled, at afgiften i givet fald skal reduceres. Heri ligger også, at reglerne da må

udformes således, at den reducerede sats ikke finder anvendelse på en landbrugsvirksomheds afsætning direkte til forbrugere — i modsat fald ville man forrykke konkurrenceforholdet mellem landbrugsvirksomheder med forbrugersalg og den egentlige detailhandel. Tilsvarende måtte gælde med hensyn til landbrugernes udtagelse af varer fra bedriften til brug i egen husholdning:

5. En reduceret afgiftssats måtte i givet fald fastsættes således, at den ud fra en gennemsnitsbetragtning medfører, at afgiften af afsætningen fra den enkelte landbrugsbedrift dækker den afgift, som bedriften betaler af sine indkøb. Fastsættelse af den reducerede sats må således ske på grundlag af landbrugets værditilvækst. Efter de foreliggende oplysninger kan landbrugets værditilvækst skønnes at udgøre 40-50 pct. af salgsværdien. Herefter skulle den reducerede sats — når normalsatsen er 10 pct. — kunne ansættes til 5-6 pct.

Vil man gennemføre en ordning med reduceret sats for landbruget, bør det af administrative grunde være en obligatorisk ordning. Her spiller ikke mindst hensynet til det første efterfølgende afgiftsled ind, jfr. nedenfor under punkt 8. Enhver gennemsnitsordning vil imidlertid have den virkning, at nogle landmænd vil få større indgående end udgående afgift. Det vil navnlig være de landmænd, der foretager store investeringer, som kommer til at stå i forskud med afgift. Hertil kommer, at Landøkonomisk Driftsbureau's tal tyder på, at merværdien er relativt mindst i husmandsbruget og størst i de største brug, således at en sats i underkanten vil belaste de små brug hårdest.

Den reducerede sats bør næppe være mindre end 6 pct.

6. Skal man gennemføre en særlig afgiftsordning for visse erhverv, kræver det, at der i loven foretages en nærmere afgrænsning af de erhvervsvirksomheder, der skal være omfattet af særordningen.

Det er landbrugets organisationer, der har ønsket årsangivelsen, hvorimod gartneriets organisationer hidtil kun har gentaget deres protester mod, at gartneriet overhovedet skulle være omfattet af merværdiafgiften. Det vil imidlertid ikke være muligt at anvende andre regler for gartnere end for landmænd. Det gælder også i den